

SICAK DEMİRCİ/ISIL İŞLEMCİ

TANIM

Kancalar, zincirler, tarım araçları ve benzeri metal yapıli eşya ile demir ve benzeri maden parçalarını el ve iş tezgâhları yardımı ile bükerek, döverek veya kalıpla biçimlendirerek işleyen ve onaran kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Metali seçer ve ocakta ısıtarak tavlur. Örsün üzerine yerleştirir, çekiçle döverek, keserek ve zımparalayarak biçim verir,
- Parçaları yeniden ısıtır, katalizör maddeleri koyar ve çekiçleyerek birleştirir,
- Son şekli verilen parçaları tekrar ısıtarak tavlurı sertleştirmek için su verir (suyun içine atarak sertleştirir),
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Tav araçları,
- Çekiçler,
- Varyozlar,
- Kısaçlar,
- Örs ve altlığı,
- Delikli pleyt,
- Yığma pleyt,
- Demirci konisi,
- Şahmerdan (hava çekiçleri),
- Presler,
- Ölçü aletleri (çap kumpası, metre, mastar ve şablonlar),
- Testere tezgahı ve profil makas tezgahı,
- Elektrik kaynak makinesi vb. aletleri kullanır.

SICAK DEMİRCİ/ISIL İŞLEMCİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Sıcak demirci olmak isteyenlerin;

- Şekilleri doğru algılama, zihinde canlandırma,
- El becerisi olan,
- El ve gözü eşgüdümle kullanabilme yeteneklerine sahip,
- Alet ve makinelerle çalışmaktan hoşlanan

kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Sıcak demirci atölyede ve genelde ayakta çalışır. Çalışma ortamı çok sıcak, gürültülü ve kısmen kirlidir. Kişi çalışırken bağımsızdır. Müşterilerle ve diğer çalışanlarla kısa süreli iletişim dışında genellikle alet ve makinelerle ilgilidir.

SICAK DEMİRCİ/ISIL İŞLEMÇİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi yeterli müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinde Metal Teknolojisi alanı “Isıl İşlem” dalında kalfalık ve ustalık eğitimleri verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Çıraklık eğitimine başlayabilmek için;
- En az ortaokul mezunu olup zorunlu eğitim çağında olanlar eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.
 - Kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.
 - 14 yaşını doldurmuş olmak,
 - Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işvereni ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğinin eğitim süresi ilköğretimden sonra 4 yıldır. Eğitimin 3 yılı kalfalık, 1 yılı ustalık eğitimidir.

Mesleğin seçimi 9. sınıfta yapılır. Ortak genel kültür dersleri ve meslek dersleri her sınıf seviyesinde verilmektedir.

Eğitim haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerinde, 4 gün çıraklık sözleşmesi yapılan işyerlerinde verilmektedir.

Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamında ders programı genel bilgi dersleri ile meslek bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

SICAK DEMİRCİ/ISIL İŞLEMCI

D- MESLEK EĞİTİMİ

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Ayrıca eğitimde çırağın yapacağı işlem ve işler önce usta tarafından anlatılır. Bu işlemler usta veya kalfa tarafından yeteri kadar yapılarak çırağın görmesi sağlanır; çırağın gösterilen işler hakkında bilgisi yoklanır; çırağın gösterilen işleri yapması sağlanır ve izlenerek eksiklikleri tamamlanır.

Eğitim sonunda demirci sıcak biçimlendirilen metalleri tanır, biçimlendirme için gerekli takım ve makineleri kullanır, şekillendirmenin temel unsuru olan tavlama ve tav araçlarını bilir. Tavlamanın yapılabilmesi için gerekli olan yakacak türlerini ve metallerin biçimlendirilmesi için zorunlu olan temel şekillendirme işlemlerini öğrenir. Şekillendirme işlemlerinde uygulanan değişik sıcaklıkların ölçülmesini bilir. Ölçme araçlarını kullanmayı öğrenir ve iş için gerekli malzeme hesaplamalarını yapabilir. Bunlara ilave olarak güvenli ve verimli çalışma kuralları, mesleği ile ilgili basit resimleri çizebilme, meslek ahlakı, ekonomi ve hukuk gibi konuları da öğrenir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitiminin 11. sınıfını başarı ile tamamlayanlara kalfalık belgesi, 12. sınıfı başarı ile tamamlayanlara ise ustalık belgesi verilir. Fark derslerini tamamladıkları takdirde meslek lisesi diploması ve mesleğiyle ilgili işyeri açma belgesi alırlar.

SICAK DEMİRCİ/ISIL İŞLEMÇİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Sıcak demirciler, tarımda kullanılan araç ve gereçler ile bazı aletlerin yedek parçalarını üretmektedirler. Özel sektöre ait fabrikalarda, atölyelerde çalışabilirler. Üretilen mamullerin çoğunun seri üretimi olmadığı için bu aşamada sıcak demircilere iş imkânı doğmaktadır. Ancak, bu mesleğin geleceğini olumsuz yönde etkileyecek başlıca iki unsur vardır.

Birincisi tarımda makineleşme sürecinde modern araç-gereçlerin hızla artması sonucu sıcak demircilerin işlerinin giderek azalabileceği gerçeğidir. Bilindiği gibi sıcak demircilik ilkel tarımla başlayan ve azalarak devam eden bir meslektir. Karasaban, orak, kazma, at nalı vb. parçaların üretilme ihtiyacıyla sıcak demircilik doğmuştur. Ama bugün artık sayıları oldukça azalmıştır.

İkincisi sıcak demircilikte insan gücü yerine şahmerdan gibi aletlerin kullanılmasıdır. İnsan gücü yerine yeni makinelerin kullanılması, robotlaşma ve yapay zekâ gibi teknolojiye yaşanan gelişmeler bu meslekte çalışan (istihdam edilen) kişilerin sayılarını azaltmaktadır.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12’nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50’sinden aşağı olmamak üzere ücret ödenir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

İşverenlerin geliri tarım araçları ve aletleri yapmaları sebebiyle yaz aylarında artarken, kış aylarında gelir seviyesi düşmektedir. Yani gelir tarımsal faaliyetlerle doğru orantılıdır.

SICAK DEMİRCİ/ISIL İŞLEMÇİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki Eğitim Merkezinden diploma alarak mezun olanlara, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Çeşitli eğitim ve kurslara katılarak mesleki bilgi ve beceriler artırılabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Bağımsız işyeri açabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Soğuk demirci,
- Şahmerdan operatörü,
- Demir dövme pres operatörü,
- Takım ve kalıp yapıcısı,
- Nalbant,
- Sac işçisi.

SICAK DEMİRCİ/ISIL İŞLEMÇİ

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- MEB Anadolu Teknik-Anadolu Meslek Liseleri ÖSY Sınav Kılavuzu,
- Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Türk Meslekler Sözlüğü Ankara-1983 yayın no: 173,
- MEB Çıraklık Eğitim Merkezi Yayınları. (Sıcak Demircilik)
- Meslek elemanları,
- 3308 sayılı Kanun,
- MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği,
- Çıraklık eğitimi program kitapçığı,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- “Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>,
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.